

Det kongelige Kultur- og kirkedepartement
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Carsten Ankers vei
N-2074 Eidsvoll Verk
telefon (+47) 63 92 22 10
telefaks (+47) 63 92 22 11
bank 1594.19.75930
kontor@eidsvoll1814.no
www.eidsvoll1814.no

Dato: 26.01.07

deres ref.:

vår ref.:

HØRING – EVALUERING AV DEN KULTURELLE SKOLESEKKEN

Med Eidsvollsbygningens sentrale plass i Norgeshistorien, ser vi oss som et selvfølgelig ekskusjonsmål for alle norske skoleelever – uansett hvilken region de måtte komme fra. Med midler fra Den kulturelle skolesekken, trodde vi det ville komme henvendelser fra mange kommuner om å gjøre avtale om kulturell skolesekk. Slike henvendelser har ikke kommet, bortsett fra vår lokale kommune Eidsvoll, og de har vi samarbeidet med. Vi har helt fra DKS's begynnelse hatt ett prosjekt for alle 8.klasser i kommunen, og ett for alle 4.klasser i kommunen.

Eidsvoll 1814s erfaringer med Den kulturelle skolesekken

Vi har 2 egne prosjekter for den kulturelle skolesekken:

1. Det kreative triangel.

Da Den kulturelle skolesekken startet, kastet vi oss ut i det i 2002 med å lage et prosjekt og søke Akershus fylke om midler til gjennomføring. Det var for 8.klasser i Eidsvoll kommune og Nannestad kommune. Vi kombinerte omvisning i Eidsvollsbygningen med musikk og bildende kunst – og kalte prosjektet "Det kreative triangel" – med tema frihet – likhet – brorskap. Vi satset på mye elevaktivitet og dialogisk kommunikasjon. Elevene fikk omvisning hvor de selv var eidsvollsmenn, deretter uttrykte de temaene i musikk og bildende kunst. Alt under kyndig og profesjonell veiledning.

Dette gjennomførte vi med støtte fra Akershus fylke i 3 år. Vi fortsetter i 2007 med Eidsvoll kommune – på 5 året.

2. Herregårdsliv i Eidsvoll

Eidsvoll kommune var tidlig ute med å lage et helhetlig tilbud i sin kulturelle skolesekk. Kommunen ønsket et opplegg for 4.klasser i Eidsvollsbygningen, og vi laget et prosjekt som heter "Herregårdsliv i Eidsvoll-Møt tjenestejenta Pernille og husfrua (fru Anker)". Det startet i 2002 og har siden vært fast tilbud til alle 4.klasser i kommunen. I dette prosjektet satset vi også på elevaktivitet og dialogisk kommunikasjon. Elevene var herskapelige gjester hos fru Anker (museumsansatt i rolle) og de fikk oppleve på kroppen å jobbe som ei tjenestejente (også museumsansatt i rolle).

POSITIVE ERFARINGER

Vi som museum ble inspirert til å tenke nytt. Vi stilte noen spørsmål til oss selv:

- hva kan vi lage til nettopp dette alderstrinnet
- hvilket fagstoff skal vi velge ut
- hva skal klassesertrinnet lære noe om (læreplanene)
- hvilke metoder skal vi bruke
- hvordan skal vi bruke museet og samlingene

Vi gikk i samarbeid med utøvende kunstnere (musikere og billedkunstnere) – en ny opplevelse for oss. Det førte til nye tanker, nye muligheter, et annet syn på det vi driver med. Det var interessant, spennende og givende.

Vi samarbeidet med Akershus fylkes museumsformidler; vi testet ut, evaluerte og kom fram til et meget godt og kvalitetssikret resultat.

Vårt museums utviklingsarbeid knyttet til Den kulturelle skolesekken, resulterte i en spesiell type omvisning for 8.klasser. Det konseptet brukes nå på alle 8.klasser med stort hell. Dette har også påvirket våre omvisninger for voksne; spesielt for grupper som kommer for å få en felles opplevelse.

Det har vist at alt er mulig, bare vi tør!

Vårt museum har vært nødt til å flytte noen egne grenser når det gjelder bevaring og formidling. Elevene gjør husarbeid i museet når de hjelper tjenestejenta Pernille. Vi rydder vekk verdifulle og skjøre gjenstander, men de tørker støv av originale møbler, soper og vasker. Vi tar i bruk museet på en ny måte.

Vi har etter hvert styrt skolesekk-prosjektene inn i vår lavsesong. Da er det større muligheter for å få til noe nytt, og vi har mer tid og energi til å gjennomføre det. Skolene liker å planlegge i god tid – gjerne et år før. Det er også en fordel for oss.

Vi har samarbeidet med kommunens DKS-ansvarlig, og det har vært et positivt samarbeid. Vi kom tidlig i gang, og er inne i deres langsiktige planer. Det gjør det også enklere for oss at denne personen i kommunen gjør avtaler med skolene, og vi får da bare en felles "bestilling". Vi har opplevd at DKS har ført til nær kontakt mellom museum og skoleverk lokalt.

ANDRE ERFARINGER

DKS er et komplisert og litt ugjennomtrengelig sak. Vi har fulgt nøye med fra begynnelsen, men desentraliseringa har gjort at vi som museum har mistet oversikten over hvor man skal henvende seg. Vi kunne trenge et "organisasjonskart" med oppgavefordeling for å manøvrere i DKS-landskapet.

Den enkelte skole får servert et ferdig konsept. Det er ikke utviklet i samarbeid med lærere, men vår musesumspedagog har 15 års erfaring fra skolen. Her har vi et område med forbedringspotensiale, men vi opplever også at lærerne synes det er godt å få noe ferdig "servert". Lærerne har en travel hverdag, og det kan være vanskelig å finne tid til å samarbeide med kulturinstitusjoner.

Vi har opplevd samarbeidet med utøvende kunstnere som givende, men det er også ulemper ved det:

- Prosjektene blir kostbare; kunstnerne er selvstendige og må ha godt betalt. Vi er heller ikke vant med honorarer for kunstnere; kunne det være en slags statlige DKS- satser som vi får råd om å bruke?

- Det er også problematisk å få dager til å passe; både kunstnere og skoleklasser må koordineres. Museet må være den koordinerende part og det medfører ekstraarbeid.

Det enkleste og minst tidkrevende for oss vil være å ha full kontroll over formidlingskonseptene ved å bruke egne folk. Det blir billigere og vi kan lettere tilby dette til skolene år etter år til en rimelig penge. De opplever likevel en annerledes og lærerik skoledag og får et møte med andre fagfolk enn lærere.

Vi er blitt rike på erfaringer, men ikke på penger.

Og det har ikke ført til en strøm av henvendelser, men **vi mistenker at den store økningen i skolebesøk til Eidsvoll 1814, er del av de kommunale kulturelle skolesekker – uten at vi veit det.**

Det er en utfordring å få flere kommuner til å velge våre konsepter, og vi har et håp om flere kan legge et besøk på Eidsvoll 1814 inn i sine kulturelle skolesekker. Det vi, som et nasjonalt museum, synes er selvfølgelig og opplagt, er tydeligvis ikke det for andre. Vårt inntrykk er at det satses veldig lokalt.

Vi synes DKS er et verdifullt og positivt tiltak, og er glade for at dette blir en varig ordning. Men i evalueringsrapporten og i mye av omtalen av DKS, synes vi det er **for lite snakk om museenes plass**. De bør bli mer prioritert og tydeligere i denne store statlige satsinga.

Med vennlig hilsen
for Eidsvoll 1814

Erik Jondell
Direktør

Anne Løvås
museumspedagog